

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Anny Žákovej a členiek senátu JUDr. Aleny Adamcovej a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci navrhovateľa **Š.V.**, bytom v B., proti odporkyni **Sociálnej poisťovni, ústrediu so sídlom v Bratislave**, Ul. 29. augusta č. 8, **o vdovecký dôchodok**, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č.k. 5 Sd 5/07-19 zo 4. marca 2008, rozhodol

t a k t o :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo 4. marca 2008, č.k. 5 Sd 5/07-19, **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej v texte rozsudku len „O.s.p.“) potvrdil rozhodnutie odporkyne č. X. z 9. januára 2007, ktorým podľa § 293n a § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 310/2006 Z.z. (ďalej v texte rozsudku len „zák.č. 461/2003 Z.z.“) bol navrhovateľovi od 1. augusta 2006 priznaný vdovecký dôchodok v sume 1.481,- Sk mesačne a účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení rozsudku sa krajský súd stotožnil so záverom odporkyne, že vdovecký dôchodok navrhovateľa v sume 2.961,- Sk mesačne je nižší ako starobný dôchodok, ktorý k 1. augustu 2006 poberal v sume 8.267,- Sk mesačne, a preto mu správne bol vdovecký dôchodok priznaný v polovičnej sume, t.j. v sume 1.481,- Sk mesačne.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie navrhovateľ, ktoré odôvodnil v podstate tým, že podľa § 6 ods. 3 druhá veta zák.č. 461/2003 Z.z. sa za priamu diskrimináciu považuje, keď sa s jednou fyzickou osobou zaobchádza menej priaznivo, ako sa zaobchádza s inou fyzickou osobou v porovnateľnej situácii. V tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že krajský súd pri rozhodovaní v predmetnej veci nezohľadnil rozhodnutie vydané odporkyňou v obdobnej veci týkajúcej sa inej fyzickej osoby, ktorého fotokópiu mu predložil. Navrhovateľ vyjadril názor, že postupom odporkyne a súdu boli porušené jeho základné ľudské práva, a to v dôsledku diskriminácie v porovnateľnej veci. Navrhovateľ nesúhlasil s krátením vdoveckého dôchodku, pretože podľa jeho názoru nenastal súbeh dôchodkových dávok, ale „úhrn“ dvoch dôchodkov.

Odporkyňa vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s O.s.p. v spojení s § 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250l ods. 2 v spojení s § 250ja ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech.

Z podkladov administratívneho spisu vyplýva, že navrhovateľ je od 17. apríla 1993 poberateľom starobného dôchodku, ktorého výška k 1. augustu 2006 predstavovala sumu 8.267,- Sk mesačne.

Navrhovateľ si 30. augusta 2006 uplatnil u odporkyne nárok na vdovecký dôchodok, ktorý žiadal priznať od 1. augusta 2006 po svojej nebohej manželke M. V., rod M., ktorá zomrela 5. júla 1995.

Podľa § 293n ods. 1 zák.č. 461/2003 Z.z. ***vdovec, ktorého manželka zomrela pred 1. januárom 2004, nebol mu priznaný vdovecký dôchodok podľa predpisov účinných pred***

1. januárom 2004 alebo zanikol nárok na taký vdovecký dôchodok pred 1. augustom 2006 a ku dňu smrti manželky, najneskôr do uplynutia troch rokov od smrti manželky, **dovršil dôchodkový vek** alebo bol uznaný invalidným a táto invalidita trvá aj po 31. júli 2006 z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70%, **má nárok na vdovecký dôchodok po manželke, ktorá**

a/ **ku dňu smrti bola poberateľkou starobného dôchodku**, pomerného starobného dôchodku, invalidného dôchodku, čiastočného invalidného dôchodku alebo dôchodku za výsluhu rokov,

b/ ku dňu smrti splnila podmienky nároku na starobný dôchodok, pomerný starobný dôchodok alebo získala dobu zamestnania na nárok na invalidný dôchodok alebo dôchodok za výsluhu rokov, alebo

c/ zomrela v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania.

Podľa § 293n ods. 5 zák.č. 461/2003 Z.z. pri súbehu nárokov na výplatu vdoveckého dôchodku s inou dôchodkovou dávkou platí § 81 ods. 2 až 5 rovnako.

Podľa § 293n ods. 7 zák.č. 461/2003 Z.z. **nárok na vdovecký dôchodok podľa odseku 1 vzniká najskôr od 1. augusta 2006.**

Z podkladov spisu je zrejmé, že navrhovateľovi, ktorého manželka zomrela pred 1. januárom 2004, nebol priznaný vdovecký dôchodok podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, t.j. za účinnosti zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov. Nárok na vdovecký dôchodok navrhovateľovi vznikol na základe citovaného prechodného ustanovenia § 293n ods. 1 zák.č. 461/2003 Z.z., a to od 1. augusta 2006 (§ 293n ods. 7 zák.č. 461/2003 Z.z.).

Podľa § 81 ods. 2 veta prvá a druhá zák.č. 461/2003 Z.z. **ak sú súčasne splnené podmienky nároku na výplatu starobného dôchodku**, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku **a podmienky nároku na výplatu vdovského dôchodku alebo vdoveckého dôchodku**, alebo sirotského dôchodku alebo sú súčasne splnené podmienky nároku na výplatu vdovského dôchodku a sirotského dôchodku alebo vdoveckého dôchodku a sirotského dôchodku, **vypláca sa v plnej sume z týchto dôchodkových dávok tá dávka, ktorá**

je vyššia, a z dôchodkovej dávky, ktorej suma je nižšia, sa vypláca jedna polovica.

Pri rovnakej sume dôchodkových dávok sa vypláca v sume jednej polovice vdovský dôchodok, vdovecký dôchodok alebo sirotský dôchodok.

Z citovaného ustanovenia vyplýva, že ak sú súčasne splnené podmienky nároku na výplatu starobného dôchodku a na výplatu vdoveckého dôchodku, potom sa vyšší dôchodok vypláca v celej výške a z nižšieho dôchodku sa vypláca jedna polovica. V prípade súbehu nárokov na výplatu uvedených dôchodkov teda zákon nepripúšťa výplatu každého dôchodku v plnej výške.

Nakoľko navrhovateľ splnil podmienky nároku na starobný a vdovecký dôchodok súčasne, možno jednoznačne konštatovať, že u navrhovateľa nastal súbeh dôchodkov na výplatu dôchodkových dávok v zmysle § 81 zákona č. 461/2003 Z.z. Preto bolo potrebné tieto dôchodky v súbehu upraviť.

Nebolo sporné, že výška starobného dôchodku navrhovateľa bola ku dňu smrti manželky navrhovateľa vyššia ako výška vdoveckého dôchodku.

Navrhovateľovi vznikol nárok na vdovecký dôchodok v sume 2.961,- Sk mesačne. V prípade, keď by mal navrhovateľ nárok len na výplatu tohto dôchodku, by sa mu vyplácal v neobmedzenej výške, t.j. v sume 2.961,- Sk mesačne. Vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľ má nárok aj na výplatu starobného dôchodku, vdovecký dôchodok sa mu v súlade s § 81 ods. 2 zák.č. 461/2003 Z.z. môže vyplácať iba vo výške 1.481,- Sk, rovnajúcej sa jednej polovici. Rovnaká právna úprava platí pre všetkých požívateľov starobných (invalidných) dôchodkov, ktorým je súčasne vyplácaný vdovecký (vdovský) dôchodok. Diskrimináciu navrhovateľa v tomto smere odvolací súd nezistil.

Za tohto stavu vo veci odvolaciemu súdu nezostalo nič iné ako konštatovať, že krajský súd po zistení, že u navrhovateľa došlo k súbehu nárokov na výplatu dôchodkových dávok v zmysle § 81 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z., rozhodol správne, keď opravnému prostriedku navrhovateľa nevyhovelo a preskúmané rozhodnutie odporkyne potvrdil.

Zároveň odvolací súd konštatuje, že na námietku navrhovateľa, že v totožnej veci iného účastníka odporkyňa rozhodla odlišným spôsobom, nebolo možné v rámci predmetného

konania prihliadať. Predmet konania bol jednoznačne vymedzený výrokom preskúmaného rozhodnutia odporkyne, ktorým rozhodla výlučne o nároku navrhovateľa.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd spôsobom uvedeným vo výroku tohto rozsudku, keďže navrhovateľ nemal v odvolacom konaní úspech a odporkyňa právo na náhradu trov konania neprislúcha (§ 224 ods. 1, § 250k ods. 1, § 250l ods. 2 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. februára 2009

Anna Žáková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová

